

▶ **Wegwijs in justitie**

▶ In de hoofdrol bij justitie

▶ De instellingen

▶ Meer informatie

▶ Justitie in de praktijk

Ministerie van Justitie

**U bent gedaagd:
voor het vredegerecht**

Hierin vindt u:

- > wat de verweerder moet doen bij ontvangst van de oproeping.
- > wat er gebeurt op de inleidingszitting
- > hoe een procedure normaal verloopt (conclusies, pleiten, vonnis).
- > wat er gebeurt na het vonnis.

Dit alles vindt u anders verwoord in het Gerechtelijk Wetboek, vanaf art 700.

Niet alles kan hier behandeld worden.

Verdere inlichtingen kunt u op de griffie krijgen. Adviezen kunt u er niet krijgen. Daarvoor kunt u zich tot advocaten wenden.

▶ U WORDT OPGEROEPEN OM VOOR

DE VREDERECHTER TE VERSCHIJNEN

a. De oproeping

- > door een dagvaarding (dit is een document dat een gerechtsdeurwaarder op uw woonplaats afgeeft) of
- > door een gerechtsbrief (dit is een speciale aangetekende brief verzonden door de griffier van het vreedegerecht, een openbaar ambtenaar die het administratief werk doet).

Lees de dagvaarding of de gerechtsbrief aandachtig. Zo weet u wat de tegenpartij van u eist en waar en wanneer u op het vreedegerecht aanwezig moet zijn.

Wie aan de vrederechter een veroordeling vraagt, noemt men de verzoeker of de eiser. De persoon van wie men de veroordeling vraagt en die opgeroepen wordt om zich te verdedigen tegen de eis, noemt men de gedaagde of de verweerder.

b. Wees aanwezig

U doet er goed aan de oproeping niet te vergeten of te negeren. Indien u zelf niet kunt of wilt komen, stuurt u het best een vervanger. Een brief met uitleg sturen waarom u niet aanwezig kunt zijn (door ziek-

te, door uw werk) haalt niets uit. Als u (of uw vertegenwoordiger) niet voor de rechter verschijnt, zult u bij verstek veroordeeld worden: de eiser krijgt dan automatisch gelijk omdat de rechter uw argumenten niet kan aanhoren.

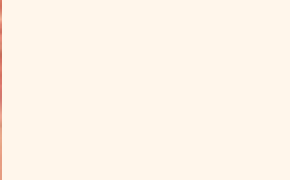
Ook als u een schuld hebt die u niet ineens kan betalen, kunt u het best toch komen en vragen of u die schuld in delen mag betalen.

c. Moet u zelf komen?

Voor de vrederechter mag u gerust uw eigen zaak verdedigen. U moet echter niet zelf naar de vrederechter komen. Als u een volmacht meegeeft aan uw echtgeno(o)t(e) of aan een familielid (bloed- of aanverwant), dan mag deze in uw plaats komen. U schrijft dan op een gewoon papier dat u aan X volmacht geeft om namens u te verschijnen. Vergeet de volmacht niet te ondertekenen.

Uitzondering:

Als u de zaakvoerder of (gedelegeerd) bestuurder van een vennootschap bent, dan kan uw bediende, een familielid of een vennoot niet in uw plaats verschijnen. U moet zelf komen en bewijzen dat u de zaakvoerder of bestuurder bent. Neem bijvoorbeeld het uittreksel uit het Belgisch Staatsblad met uw benoeming mee.

Bij een ingewikkelde zaak kan het verstandig zijn om een advocaat in te schakelen.

Hebt u een klein inkomen, dan kunt u zo snel mogelijk aan het bureau van de Orde van Advocaten een pro Deo advocaat vragen (tweedelijns bijstand). Deze zal dan gratis of tegen een verminderd ereloon werken (zie de brochure hierover).

d. Wat moet u meenemen?

Zorg ervoor dat u alle nuttige documenten (betalingsbewijzen van huur, aangetekende brieven, foto's, verklaringen, ...) bij u hebt. Vergeet ook niet uw identiteitskaart en de eventuele volmacht! Neem het best vooraf een fotokopie van al uw bewijsstukken. De tegenpartij moet deze kopieën krijgen en kunnen bestuderen. Als u veel bewijsstukken hebt, nummert u deze en maakt u er een inventaris van.

e. Wat moet u doen als u op het vrede- gerecht aankomt?

Zorg ervoor dat u stipt op het aangeduide uur in de zittingszaal aanwezig bent. Hou rekening met verkeers- en parkeerproblemen.

Meldt u aan bij de bode zo die er rondloopt. Hij zal dan uw aanwezigheid noteren.

Wanneer u uw naam hoort afroepen, gaat u naar de vrederechter en toont u uw identiteitskaart en de eventuele volmacht.

Om allerlei redenen (advocaten gaan voor...) kan het enige tijd duren voor u aan de beurt komt. Geduld is een goede zaak.

Een gerechtsgebouw is een openbaar gebouw: er wordt dus niet gerookt.

▶ WAT KAN DE VREDERECHTER BESLISSEN

OP DE INLEIDING

De zaak wordt ofwel onmiddellijk behandeld, ofwel tot een bepaalde datum uitgesteld, ofwel onbepaald uitgesteld.

a. Indien uw zaak onmiddellijk behan- deld wordt

Dringende of eenvoudige zaken (kleine facturen, huurachterstallen, ...) kunnen in de loop van de zit-

ting zelf mondeling behandeld worden. De rechter luistert dan naar de uitleg van de partijen (zie hieronder over het pleiten). De rechter spreekt dan kort nadien het vonnis uit. Dit krijgt u via de post thuis bezorgd.

Als u niet betwist wat men van u vraagt en enkel uw schuld in delen wilt aflossen, meldt u dit het best onmiddellijk aan de rechter.

U kunt misschien verkrijgen dat verhogingen boven op de hoofdsom of hoge intresten herleid of kwijtgescholden worden. U moet dit wel uitdrukkelijk vragen .

b. Indien uw zaak tot een bepaalde datum uitgesteld wordt

Soms wordt de zaak een week, een maand of meer uitgesteld. U kunt ondertussen uw standpunt schriftelijk uiteenzetten en uw bewijsstukken overmaken aan de tegenpartij. (zie hieronder over het maken van een conclusie).

Noteer de datum en zorg dat u er dan ook bent. Anders zou men u alsnog bij verstek kunnen veroordelen. Als u er bent kan de zaak gepleit worden (zie hieronder over het pleiten).

c. Indien uw zaak onbepaald uitgesteld wordt

Dit gebeurt vooral als de zaak niet dringend is of als de standpunten schriftelijk moeten worden uiteengezet. De zaak wordt dan naar de rol verzonden om de partijen toe te laten conclusies uit te wisselen en neer te leggen.

Noteer het nummer van de Algemene Rol: dit is het nummer waaronder de zaak bekend is op het vrede-gerecht. U vindt dit als “(ref.) A.R ... A..”. op de documenten van de griffie.

Vermeld dit nummer steeds in uw briefwisseling: zo vindt men uw dossier direct terug.

▶ HET NORMALE VERLOOP VAN EEN PROCEDURE

a. Conclusies opstellen

Als de zaak onbepaald uitgesteld wordt (naar de rol verzonden werd), zal dit meestal gebeuren om volgens vastgelegde regels schriftelijke uitleg te krijgen aan de hand van bewijsstukken.

Hoe verloopt dit?

- > De (advocaat van de) eiser moet u binnen 8 dagen diens bewijsstukken meedelen.

- > Nadat U die bewijsstukken ontvangen hebt, hebt u één maand de tijd om uw zienswijze op papier te zetten in een conclusie.

Deze moet opgesteld zijn in de taal van de procedure. Vermeld in uw conclusie de partijen, de rechtbank waar de zaak behandeld wordt en het nummer van de Algemene Rol. Kent u dit niet, vermeld dan zeker de datum waarop de zaak ingeleid werd, dus voor het eerst voor de rechtbank kwam.

Verder geeft u zo duidelijk mogelijk uw standpunt weer. Als u zelf iets van de eiser wilt verkrijgen, vermeld dit dan als een tegeneis in de conclusie

Als u ook bewijsstukken wilt meedelen, nummer deze dan en maak er een inventaris van.

Vervolgens fotokopieert u uw conclusie en uw bewijsstukken, samen met de inventaris.

- > Zend een kopie van dit alles (dus ook van de bewijsstukken en de inventaris) naar de eiser of diens advocaat (Als u in de dagvaarding bemerkt hebt dat er nog andere partijen zijn, moet u ook een kopie van dit alles naar hen sturen). Als iemand een advocaat heeft, moet u ze naar deze advocaat sturen. Een aangetekende brief hoeft niet.

- > Twee exemplaren van uw conclusie die u telkens ondertekend hebt (!!)
- moet u naar de griffie van het vredegerecht sturen. U moet er de inventaris van de bewijsstukken bijvoegen, de bewijzen zelf hoeft u niet mee te sturen.
- Stuur die documenten per aangetekende brief op of ga ze zelf afgeven op de griffie.
- > De (advocaat van de) eiser heeft na ontvangst van uw conclusie dan één maand de tijd om een conclusie te maken en deze naar u te zenden.
 - > U hebt na ontvangst van diens conclusie nog eens 15 dagen om opnieuw een conclusie neer te leggen en die op de hierboven beschreven manier mee te delen..

Wat gebeurt er als een partij niet meewerkt?

Wanneer de zaak naar de rol verzonden werd, kan het zijn dat een partij (meestal de verweerder) niet wil meewerken aan het vlotte verloop van de procedure.

De eiser zal dan het nodige doen om de verweerder te activeren en te verplichten een conclusie neer te leggen. U zult dan als verweerder een gerechtsbrief krijgen van de griffie waarin staat wat u wanneer moet doen.

Lees dit aandachtig en leef de opgelegde termijnen stipt na. Zo wacht u beslist niet de laatste dagen af om bijvoorbeeld de conclusie naar de griffie te sturen.

b. Het pleiten.

Na het maken van de conclusies, moeten de eiser en u samen schriftelijk aan de griffie vragen om de zaak te mogen pleiten.

Dit houdt in dat men de zaak mondeling wil uitleggen aan de rechter die daarna vonnis zal uitspreken. U zult de vermelding van de pleitdatum ongeveer drie weken later in uw brievenbus vinden. De pleitdatum kan soms pas enige maanden later zijn.

Als de zaak gepleit wordt, kan ieder om de beurt rustig zijn zegje doen: de eiser komt eerst aan de beurt, daarna kunt u uw standpunt uiteenzetten. Onderbreek de andere partij niet, ook al vertelt die de grootste leugens. Uw beurt komt wel. Schelden en tieren haalt zeker niets uit. Eventueel mag u uw uitleg in een andere taal dan het Nederlands geven als de rechter deze gunst toelaat en de taal begrijpt.

c. het vonnis

Na de mondelinge uiteenzetting geeft u uw bewijsstukken aan de rechter. Hij zal de zaak dan in beraad

nemen (erover nadenken).

Er wordt niet onmiddellijk een vonnis uitgesproken. Het vonnis zal binnen drie maanden bij u thuis bezorgd worden door de post.

▶ WAT MOET U DOEN ALS U VEROORDEELD BENT?

a. Als u veroordeeld bent

U doet er goed aan het vonnis zo snel mogelijk vrijwillig na te leven of als u niet akkoord gaat eventueel beroep aan te tekenen.

Als u moet betalen, doe dit dan onmiddellijk aan (de advocaat van) de tegenpartij.

Als u iets moet doen, doe dit dan en meld ook aan de tegenpartij dat u dit gedaan hebt.

Vergeet niet dat u ook de intresten en de proceskosten (dagvaarding en de rechtsplegingvergoeding als de eiser een advocaat had) zult moeten betalen. U zult normaal gezien van de advocaat van de tegenpartij nog een afrekening krijgen van de te betalen bedragen. Controleer dit en betaal zo snel mogelijk.

Als u niet snel reageert, zal een gerechtsdeurwaarder het vonnis betekenen (d.w.z. het vonnis officieel aan u meedelen op uw woonplaats.)

Nadien zal hij eventueel beslag leggen op uw goederen of op uw loon.

Dit alles kost u uiteraard meer.

b. Als u niet akkoord gaat met het vonnis

U kunt beroep aantekenen tegen het vonnis. Voor het aantekenen van hoger beroep doet u best beroep op een advocaat of een gerechtsdeurwaarder. De zaak zal dan door een andere rechtbank met drie rechters opnieuw onderzocht worden.

In kleine geschillen kunt u geen beroep aantekenen: dit is het geval wanneer in het vonnis staat dat het in laatste aanleg geweest is.

Vergeet vooral niet dat het beroep (via een gerechtsdeurwaarder) bij de andere rechtbank aanhangig gemaakt moet zijn uiterlijk binnen de maand na de

LET OP !

Het aantekenen van beroep ontslaat u niet automatisch van uw plicht om het vonnis na te leven. U zult bijvoorbeeld toch moet betalen als in het vonnis staat dat het uitvoerbaar bij voorraad is.

betekening van het vonnis (dit is de officiële kennisgeving ervan door een gerechtsdeurwaarder op uw woonplaats).

Het heeft geen enkele zin om brieven te schrijven met verklaringen dat u niet akkoord gaat en dat u beroep wilt aantekenen.

U moet zeker geen hoger beroep aantekenen om tijd te winnen. De tegenpartij kan u desondanks toch dwingen om te betalen of het geld te blokkeren.

Als u tergend of roekeloos beroep aantekent, kunt u ook nog veroordeeld worden tot aanvullende betaling van schadevergoedingen of boetes.

Informeer dus eerst of u enige kans op slagen hebt.

c. Als u bij verstek veroordeeld was

(d.w.z. dat u niet verschenen was voor de rechter, zodat de tegenpartij automatisch gelijk kreeg)

U kunt verzet aantekenen. De zaak zal dan door dezelfde vrederechter grondig onderzocht worden, waarbij hij dan rekening zal houden met uw argumenten.

Voor het aantekenen van het verzet wendt u zich tot een gerechtsdeurwaarder of een advocaat. Het verzet moet binnen de maand na de betekening van het vonnis door een gerechtsdeurwaarder aangetekend zijn.

OPGELET

Het recht evolueert.

Ook de bevoegdheid van de vrederechters en het burgerlijk procesrecht zullen binnenkort veranderen.

Deze wijzigingen zullen dan onmiddellijk in een tweede uitgave aangepast worden.

Ministerie van Justitie

Secretariaat-Generaal

Informatiedienst

Waterloolaan 115

1000 Brussel

Tel: 02/ 542.65.11

Deze brochure is een publicatie van het Ministerie van Justitie. Zij werd opgesteld door Guido De Palmenaer, vrederechter te Oostende, met de steun van de Koning Boudewijnstichting. De brochure ontstond in het kader van het project “Justitie in beweging ‘99”. Het Adviesbureau voor Leesbaarheid was betrokken bij de redactie van de tekst.

<http://www.just.fgov.be>